

Daf Panorama

La Yéchiva Ohaveï Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib
Complément à l'étude du Daf Hayomi

Baba Batra, Daf 4

דף ד

א. הורדוס. ב. עצה לתקנתו. ג. הוצה ודפנא. ד. נפל הכותל. ה. גינה ובקעה ו. חזית. ז. נצרים וכותל שניהם. ח. המקיף

א. כל האומר מבית חשמונאי אני עבד הוא שהורדוס עבדם הרגם מלבד ילדה שביקש לישאנה וקפצה מהגג ומתה וחזר והרג את חכמי ישראל מלבד בבא בן בוטא וסימא את עיניו. וכששאלו דרך תקנה הורה לו לעסוק באורו ועינושל עולם הוא ביהמ"ק לסתרו ע"מ לבנותו, וכן עשה עד שאמרו מי שלא ראה בנינו של הורדוס לא ראה בנין נאה מימיו.

ב. ואיך השיא בבא בן בוטא עצה לתקנתו של הורדוס והלוא נענש דניאל שהשיא עצה לנבוכדנצר שיתן צדקה לעניי ישראל כדי שתארך שלותו. אלא מפני שהורדוס עבד היה וחייב במצוות. איבעית אימא שאין ביהמ"ק נבנה אלא ע"י המלכות.

ג. רוחב כותל זה (המשמש לחלוקת חצר השותפים) כמנהג המדינה שנוהגים השותפים לבנות כשחולקים ביניהם ואפילו נהגו לעשות מחיצה ביניהם בקנים והוצים (פי' לולבי דקל) ובלבד שלא יהיה בה אויר שיסתכל ויראה את חברו. הגה ואם נהגו בפחות מקנים והוצין י"א דלא הולכין אחר המנהג ההוא ואם אין מנהג ידוע בעיר יתקן כפי ראות עיני הדיין עפ"י מומחין וכו' (ח"מ קנז, ד).

ד. אם אחר זמן נפל כותל זה המקום והאבנים של שניהם ואפילו נפל לרשות אחד מהם או שפינה אחד מהם את כל האבנים לרשותו ושען שמכר לו חברו חלקו או נתנו לו במתנה אינו נאמן וכו' (שם, ה).

ה. סתם גינה שאין מנהג ידוע כנהגו לגדור דמי ומחייבים אותו לגדור אבל בבקעה (שדה תבואה) סתם אין מחייבין אותו אא"כ יש מנהג ידוע לגדור (קנח, א).

ו. רצה אחד מהם לגדור בבקעה (במקום שאין מנהג) כונס לתוך שלו ובונה ועושה חזית מבחוץ ופירש רב הונא שמעבה את הכותל לסימן שהוא שלו ורבי יוחנן פירש שטח בטיט אמה בראש הכותל מבחוץ והלכה כר"י ועושה חזית כמו אמה בסיד מבחוץ (הגה וה"ה אם נהגו בסימן אחר) כדי להודיע שהכותל שלו וכו' (קנח, ד).

ז. ואם היה מחיצת נצרים איזה סימן יעשה א"ר נחמן מוציא ראשי הנצרים לצד חוץ וטח אותם בטיט אביי אמר אין לו סימן אלא יכתבו שטר. ובסיפא דמתניתין דתנן אם היתה מחיצה של שניהם עושים חזית מכאן ומכאן פירש רבינא שמדובר בגדר של נצרים וקמ"ל שמועיל חזית כר"נ ולא צריך שטר כאביי אבל רב אשי פירשה לעולם בכותל אבנים ובאמת היה אפשר שלא יעשו חזית לא זה ולא זה אלא שקדם האחד ועשה לסימן שהכותל שלו וע"כ יעשה גם חברו.

ח. הקונה ג' שדות סביב שדה חברו וגדר את שלשתן ונמצא אמצעי מוקף מג' רוחות אין מחייבין את המוקף לשלם. ומשמע שאם הקיפו גם מרוח רביעית חייב המוקף לשלם חלקו. רבי יוסי אומר אם עמד וגדר את הרביעית מגלגלין עליו את הכל ואמר שמואל הלכה כרבי יוסי. ופירשו בגמרא את המחלוקת בחמשה אופנים: א. רב הונא אמר דלת"ק משלם הניקף דמי קנים בזול ולרבי יוסי כפי מה שגדר. ב. ולפי חייא בר רב מחייב ת"ק את הניקף לשלם דבר מועט הניתן לשומר כשעומדת בקמותיה ור' יוסי דמי קנים בזול. ג. ת"ק מחייב רק על רוח רביעית ולר' יוסי חייב על הכל (דמי קנים לחייא בר רב). ד. לת"ק גדר מקיף משלם רק על הרביעית, ניקף מגלגלים הכל ולר"י תמיד מגלגלים. ה. לת"ק תמיד מגלגלים ולר"י רק בגדר ניקף.